



NØTTEKRÅKA



Foto: Terje Jacobsen

Bærum mangler en strategi for sikring av sin gjenværende grøntstruktur og de biologisk viktige områdene. Disse sikres ikke gjennom retningslinjer og uforpliktende overordnede planer!

Les også om:

Hvordan går det med de grønne lungene i Bærum?



side 3

Nytt fra Bærum Natur og Friluftsråd (BNF)



side 7

Bærum's kystsone får en overordnet plan



side 10

Folkets røst – intervju med fire medlemmer



side 13

Bekjempelse av fremmede og uønskede plantearter



side 14



Bærums grøntområder og forutsigbarheten

Når det gjelder boligbygging og andre tiltak, så argumenterer politikerne gjerne med at de vil være forutsigbare i sin politikk. Tiltakshaverne kan ha fått forståelsen av at de kan få bygge eller utbyggingsformålet ligger inne i kommuneplanens arealdel. Men hva med forutsigbarheten for de grønne lungene, kulturlandskapene og de biologisk viktige områdene? Den står det nok dårligere til med. Se bare her!



Grøntstrukturplanen

Den 31. januar 1996 vedtok kommunestyret at vi skulle få en grøntstrukturplan. Grøntstrukturen i kommunen skulle sikres på en helt annen måte enn tidligere. Det endte med at planen ble integrert i kommuneplanens arealdel (nåværende plan) og at store områder i boligsonen fikk følgende retningslinjer: *"Viktige landskaps-/turveidrag/grøntstruktur der bygge- og anleggstiltak kan tillates"*. Konklusjon: Uforutsigbart for grøntstrukturen.

Kommuneplanens arealdel 2008 - 2020

I forslaget til denne planen (som ikke er politisk ferdigbehandlet) står det under Grønne retningslinjer/biologisk mangfold at *"Partier med sammenhengende vegetasjon søkes (vår fremheving) bevart innen nåværende byggeområder"*. Konklusjon: Intet konkret og dermed ingen reell forutsigbarhet for grøntstrukturen.

Miljømelding 2007 - 2010

Følgende punkt ble enstemmig vedtatt: "Rådmannen utarbeider en plan for hvordan vi kan bevare *de gjenværende grøntområder og de gjenværende jorder* innenfor byggesonen fra videre utbygging..." Likevel vedtok nylig et flertall i kommunestyret at **Gjønnes gård** får bygge ned 1/3 av gårdens dyrkede mark. Men hvorfor tillot kommunestyret denne formålsendringen av jorden i juni 2003 når det høsten 1999 hadde vedtatt følgende punkt i **Landbruksplan for Bærum**: *"Vern av dyrket og dyrkbar mark skal være en av de grunnleggende premisser i arealplanleggingen"*? Konklusjon: Overordnede planer gir ingen sikker forutsigbarhet!

Boligbyggings ringvirkninger overses

Prognosene for folketallet i Bærum i 2020 er 129 000 og vi vet at det på sikt kan bli 150 000 innbyggere. Dessverre er det en viktig faktor ved denne veksten som politikerne aldri bringer på banen. Selv konsentrert bebyggelse og fortetting i boligsonen krever arealer til teknisk og sosial infrastruktur andre steder. Konklusjon: Nok en faktor som skaper uforutsigbarhet for naturområdene og kulturlandskapene.

Finn Otto Kvillum
leder



NØTTEKRÅKA

Dagens sitat: Nationen i dag, 25.01.10:

"Om vi ikke stopper tapet av det biologiske mangfoldet kan det gå ut over en del økosystemtjenester som vi er avhengige av."

Lars Haltbrekken, Leder i Naturvernforbundet

Utgitt av:

Naturvernforbundet i Bærum (NiB)
Postboks 252, 1319 Bekkestua

Bankgiro: 1627 11 34243

Ansvarlig redaktør: Finn Otto Kvillum
Redaksjonsmedarbeider: Bjørg Petra Brekke
Utforming: David Keeping
Trykk: Haslum Grafisk AS

Fotografen som ble borte

Høstnummeret av Nøttekråka hadde denne familien på toppen av Ramsåsen som forsidebilde. Dessverre var navnet på fotografen falt ut og det vil vi rette opp her. Morten Heldal Haugerud er mesteren bak blinkskuddet. Han er en engasjert person som er leder av Skui vel samt Skuibakkens Venner, og styremedlem i Bærum Natur- og Friluftsråd. Noe av det han setter mest pris på, sier han, er å ha fått "NiBs Miljøvernpris 2006" som takk for innsatsen. Heldal Haugerud kobler av i skog og mark året rundt og er aktiv regattaseiler om sommeren, så fritidsproblemer har han ikke. Han liker seg best bak kameraet, men vi har nå fått et bilde av ham likevel. Her er han:



Hvordan går det med de grønne lungene i Bærum?



Av Finn Otto Kvillum

Vinteren 2008 utga Naturvernforbundet i Bærum en bok med tittelen ”Snarveier til trivsel – 150 grønne lunges i Bærum”. Her ville vi vise hva vi har av grønne lunges som det er verdt å ta vare på. De fleste grønne lungene lå i boligsonen og inkluderte de innklemte landbruksarealene. Boken ble sendt til alle kommunestyremedlemmene og deres vararepresentanter. Selvsagt var boken helt uforbindtlig for politikerne, men den ble i hvert fall godt mottatt og den falt naturlig inn i partienes valgprogram fra høsten 2007: Alle gikk til valg på å bevare de gjenværende grønne lungene.

Hva er en grønn lunge?

En grønn lunge er for oss et variert begrep. Det er et skogholt, et skogområde, et vegetasjonsbelte, et landbruksområde, en park, en grøntkorridor, en fjellknaus eller en dam. Det er hverdagslandskapet vi snakker om, hverdagslandskapet der folk bor og barn vokser opp. Men vi snakker ikke bare om steder der vi fritt kan vandre omkring, vi snakker også om landskap og grønne pletter som vi bare kan beskue – som er privat eiendom som bare er tilgjengelig for vårt blotte øye. Disse kan bety like mye for trivselen i hverdagen som et område der man kan oppholde seg eller utfolde seg fysisk.

Naturområder som er avsatt til boliger må forbli grønne

Flere områder som visuelt oppfattes som grønne lunges ligger på privat grunn og er i kommuneplanens arealdel avsatt til boligområder. Eierne er derfor i sin fulle rett om de vil benytte seg av muligheten til å realisere sin tomt (se også avsnittet Grøntstrukturplanen på side 2). Men nettopp her ligger noe av problemet. Skal Bærum ivaretas som en hovedsakelig grønn og landlig kommunene, slik det står i planprogrammet til den kommende kommuneplans arealdel, kommer vi ikke utenom å sikre alle grønne lunges, både de offentlige og de private. Det må kort og godt legges en strategi for sikring av kommunens fremtidige grøntstruktur og biologisk viktige områder, og da må det tas noe modige grep fra politikernes side.



*Fra Høvikveien ved Gjønnes. Et grønt pustehull for naboer, forbipasserede og våre fugler fikk ikke lov til å ligge i fred.
Foto: Terje Jacobsen)*

Statusen for de grønne lungene

Vi har tatt for oss de grønne lungene som var med i vår bok "Snarveier til trivsel – 150 grønne lunger i Bærum" og har funnet ut at følgende er helt eller delvis truet av nedbygging:



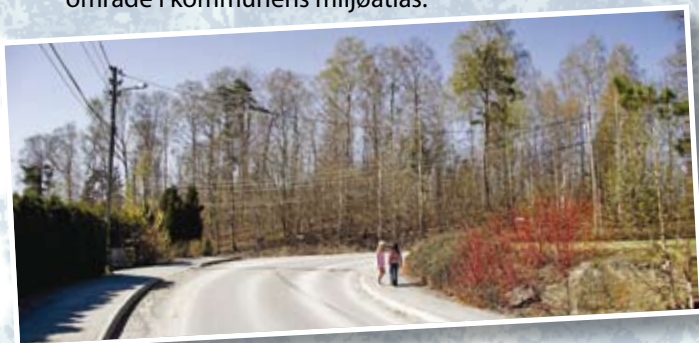
Store Stabekk gård

Kommunestyret har vedtatt boligbygging i gårdens store eplehage. Ellers har familien utenom driverne fremmet forslag om boliger på gårdens jorder som utgjør 135 dekar.



Kjørbo Magasinleir i Sandvika

Mange av trærne forsvinner når det kommer boliger her. Vegetasjonsbeltet er registrert som et biologisk viktig område i kommunens miljøatlas.



Ing. Hoels vei/Emil Stangs vei (Heitmannåsen) på Gjøttum

Dette området med mange høye, flotte bjørker er avsatt til boligområde i forslaget til kommuneplan.



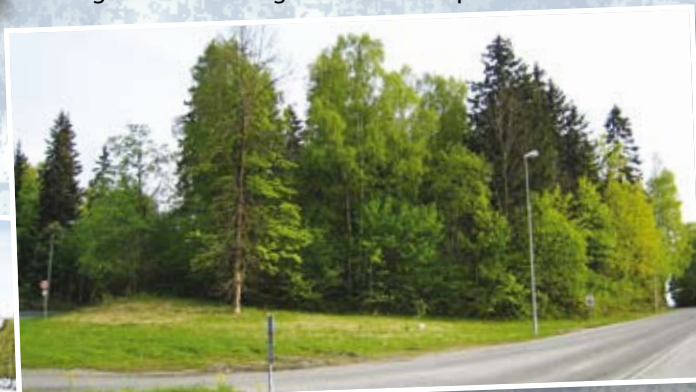
Skogkledd kolle på Jongsåsen

Flott hundremeterskog der det kan bli boliger og annen virksomhet.



Åsløkkia på Slepender

Det ca. 9 mål store skogholtet med bla. blåveis er avsatt til boligområde i forslaget til kommuneplan.



Lindelia/Vallerveien ved Gjøttum Ungdomsskole

Det foreligger planer om nedbygging av store deler av den skogkledd grønne lungen. Her er mye blåveis.



Staversletta på Tanumplataet

Staversletta ligger inne som boligområde i forslaget til kommuneplan, men en vernplan for Tanumplataet er under arbeid så Staversletta blir neppe nedbygd.



Bekkemyr mellom Bekkestua og Gjønnnes

Båndlagt til veiareal (ny forbindelse til E18), men området blir neppe berørt av dette. Boliger kommer da isteden.



Kveise/Skui søndre på Tanumplatået

Noe av jordene og vegetasjonsbeltet nedenfor er avsatt til boliger i forslaget til kommuneplan.



Gjønnes gård

Kommunestyrets flertall vedtok boliger på 1/3 av jordene til Gjønnes gård høsten 2008.



Tokkeveien på Dønski

Omtrent halvparten av hundremeterskogen innenfor barnehagen er blitt regulert til offentlig formål hvilket betyr at den forsvinner.



Avløsjordet

Det kan komme ny brannstasjon på del av jordet. Dermed øker muligheten for full nedbygging av resten.



Tvetermyra på Haslum

Ligger inne som boligområde i forslaget til kommuneplan.



Jarmyra

Jarmyra som naturområde er blitt betydelig redusert som følge av grusbane, kunstgressbane, sykkel- og gangvei langs Bærumsveien og tilførselsvei til nye boliger mellom myra og Bærumsveien. Nylig ble ytterligere 15–16 bjørke-trær hugget i strid med den opprinnelige planen fordi trærne søplet til kunstgressbanen med løv og døde kvister.



Niels Leuchs vei 37 (Bråstastien) på Eiksmarka

Det foreligger forslag om barnehage på del av denne grønne lungen, men saken er stilt i bero fordi det for tiden er full barnehagedekning i Bærum.



Grinilunden kirketomt på Eiksmarka

Billedtekst: Reguleringsplan i to alternativer for barnehage foreligger, men saken er stilt i bero fordi det for tiden er full barnehagedekning i Bærum.



Mortenskogen på Snarøya

Bak sivet ligger en betydelig grønn lunge som er avsatt til boligområde i forslaget til kommuneplan.



Skallum på Stabekk

Når den vedtatte reguleringsplanen for boliger på Skallum blir realisert, blir den grønne lungene ikke bare betydelig redusert, men også fragmentert.



Syd for Gml. Høvik Verk Skole

Bortsett fra i den søndre delen av denne grønne lungen ønsker Veritas å bygge boliger. Området er avsatt til boligområde i kommuneplanen.



Storengveien / Gml. Ringeriksvei på Stabekk

Det er foretatt et skjemmende terrenginngrep nærmest veien og de flotte trærne er borte.



Grevegården ved Gml. Drammensvei på Stabekk

Hagen ligger inne som boligområde i forslaget til kommuneplan.



Sonja Henies vei / Veritasveien ved Høvikodden

Rådmannen antyder en mulig utvidelse av Henie-Onstads Eldresenter som vil redusere størrelsen på denne grønne lungene.

Engervannets sydøst side

En vedtatt tursti langs vannet vil medføre inngrep i et registrert biologisk viktig område og vil være svært uheldig for fuglelivet.

Bærum Natur- og Friluftsråd ved inngangen til 2010



Tekst: Jon Aage Hveem, Leder av BNF

Eksempel på enkelt friluftsliv. Speidertreff på Jordbru. Det legges løype med naturoppgaver på postene. Foto: Morten Heldal Haugerud

Det har nå gått et år siden Bærum Natur- og Friluftsråd (BNF) presenterte seg i Nøttekråka. Dette rådet har som oppgave å samordne de frivillige organisasjoner og lag i kommunen som arbeider for natur og friluftsliv. Blant andre er Naturvernforbundet i Bærum medlem i BNF. Rådet har nå inngått samarbeidsavtale med Bærum kommune og gitt flere uttalelser til aktuelle saker, temaer og planer i Bærum relatert til rådets arbeidsområde.

Samarbeid med Bærum kommune

Samarbeidsavtalen mellom Bærum kommune og BNF er omsider kommet formelt i orden. Her står det blant annet at "BNF forplikter seg til å arbeide for å gi Bærums befolkning anledning til å utøve det enkle friluftsliv, som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærområdet og naturen for øvrig". Videre heter det at "sammen med medlemsorganisasjonene vil BNF arbeide for å sikre Bærums landskapskarakter, natur og kulturverdier og samarbeide med kommunens politiske miljø og Bærum kommunes administrasjon om dette". I avtalen forutsettes at det skal arrangeres årvisse møter mellom rådet med dets medlemmer

og kommunens administrasjon. Det vil også være anledning å be om møte med formannskapet i forbindelse med behandling av kommuneplan. I og med at avtalen ble undertegnet så sent som i slutten av oktober i fjor har det ikke vært avholdt noen slike møter ennå.

Rådets virksomhet i året som gikk

BNF har, i samarbeid med medlemsorganisasjonene, utarbeidet uttalelser til en rekke kommunale planforslag, som forslag til ny kommuneplan, diverse kommunedelplaner og reguleringsaker. Og ikke minst var vi med da det var høringsrunde om kommunens forslag til justering av markagrensen. Her gikk BNF, sammen med flere av med-

lemsorganisasjonen, mot kommunens forslag om ensidige innskrenking av Marka i mange områder, inklusivt nærfriluftslivsområder for befolkningen, langs Vestmarka, Lommedalen og Bærumsmarkas randsoner, med Fossum/Ila, Persbråten/Rønningen/Jordbru, Steinhøgda med Kolsås-Dælivann som de største. BNF viser til at Markalovens hovedintensjon er å beskytte naturkvalitetene som en viktig forutsetning for friluftslivet. Samtidig påpekte BNF at Markaloven beskytter landbruksvirksomhet og fant kommunens prinsipp for å flytte markagrensen for å holde landbruksvirksomhet utenfor som ikke relevant. Miljøverndepartementet har nylig i brev avslått disse store flyttingene av markagrensen.

Markaloven vedtatt, hva med kulturlandskapet utenfor markagrensen?

Markaloven ble altså endelig vedtatt uten endringer av de eksisterende grenser, noe BNF er glad for. Men med Markaloven på plass vil presset kunne øke på de grønne arealene i den såkalte byggesonen, altså områdene som ligger utenfor markagrensen. Også av denne grunn er det viktig å ha fullt fokus på de grønne lungene og de åpne landbruksarealene som ennå ikke er nedbygget og som utgjør de viktigste deler av kulturlandskapet vårt. Her tillater jeg meg å gjengi hva BNF skrev i sin høringsuttalelse til ny Kommuneplan og hvor kommunestyret i forbindelse med behandling av planprogrammet hadde vedtatt at *"Bærums kvaliteter som overveiende grønn og landlig kommune skal ivaretas, med preg av store grøntområder, gode biologiske ferdselsårer mellom fjorden og marka, og et mangfold av små trivelige lokalsentre"*.

"En meget viktig del av grønnsstrukturen – og kulturlandskapet – er landbruksarealene. Og for at disse skal bli holdt i hevd må noen dyrke jorden. Det er i dag få gårdeiere som vil det og det er heller ikke lenger slik at det sitter en bonde på hvert gårdstun. Med dagens krav til lønnsomhet må det også atskilleg mer areal til pr. årsverk enn hva hvert enkelt gårdsbruk har. Derfor blir jordene i dag for en stor del dyrket på leiebasis, hvor noen få jordbrukere leier et tilstrekkelig areal til å kunne leve av det.

For at noen skal investere utstyr og arbeidskraft i å drive jordbruk i Bærum, må det være tilstrekkelig med arealer, helst sammenhengende, det må være god jord å dyrke og ikke minst, det må være langsiktighet med hensyn til om jordene forblir landbruksarealer. Vi vet at jorda i Bærum regnes som meget drivverdig, men de gjenværende arealene er nå så begrenset at vi nærmer oss grensen for hva som gir lønnsom drift. At det stadig tas biter av arealene til andre formål

skaper usikkerhet om varighet av tilgjengelig areal. Vi kan risikere at disse "landbruksentreprenørene" gir opp eller drar andre steder og at det som er igjen av Bærums jordbruksarealer tilslutt blir liggende brakk, med den følge at det åpne grønne kulturlandskapet blir ødelagt.

Landbruksarealet er faktisk den viktigste delen av kulturlandskapet i Bærum. Så budskapet burde nå være klart. Stopp all omdisponering av dyrket og dyrkbar mark!

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og naturopplevelse 2011 – 2014

Dette er en annen meget viktig plan som nå er under forberedelse og hvor BNF har vært invitert til å foreslå innhold. For BNF har hovedpoenget her vært å få fram at et aktivt friluftsliv er en meget viktig forutsetning for en god folkehelse. I TV-ens og PC-ens tidsalder er det spesielt viktig at det oppmuntres til slike friluftaktiviteter og legges til rette for utøvelse av dem. Tilretteleggingsarbeidet er for viktig og verdifullt til å bli overlatt til kun ubetalt frivillighet. Fra BNFs uttalelse saks: "Undersøkelser i befolkningen viser at de fleste oppgir fotturer og skiturer i skog og mark som sin viktigste fysiske aktivitet, samtidig som disse dekker et behov for stillhet, ro og naturopplevelse. Dette gjelder hele befolkningen, både unge og eldre.

Friluftsliv gir mye helse og trivsel for hver investerte krone. Dette betyr reduserte utgifter for stat og kommune til sykepleie- og omsorgstjenester, samt til trygdeytelser.

Skal målet om friluftslivet som helse og trivselskaper oppfylles må det bli en økt bevissthet på friluftslivets helsebringende effekt. Friluftslivet som sådan må få en høyere samfunnsmessig status og det må utvikles en tydelig og målrettet politikk for å oppnå dette. Denne må også omhandle friluftslivets organisering og nødvendige ressurser.

Friluftsliv og naturforståelse må læres. Alle som går ut av norsk skole

bør ha hovedelementene i friluftspolitikken (Ref Stortingsmelding 39 Friluftsliv og Friluftsløven) som ballast. Den nye Kommunedelplanen må inneholde visjoner og mål for friluftslivet i tråd med dette".

Av andre saker som BNF har arbeidet med kan nevnes:

Kommunedelplan for Sandviksvassdraget og spørsmål om bruk av flomvoller mellom Vøyenenga og Årenga. Her er det snakk om å bevare det lille grønne areal som er igjen langs elven og om mulig å gjenvinne areal langs elveløpet. Målet må være å få restituert elven slik at naturlig reproduksjon sikres for den beste laks og sjørrettførende elven i Akershus. BNF sammen med fiskeorganisasjonene mener at flomvoller vil virke i motsatt retning. For å håndtere flommer trengs tilbakeført tidligere fordryningsområder. Åpning av bekker er også et bra miljøtiltak som støttes av BNF.

Kommunedelplan for Tanumplataet og Hornimarka. Et viktig spørsmål her er hva slags vern dette området vil få, altså etter hvilket lovverk, slik at en oppnår både en bevaring av kultur- og naturverdiene og en levedyktig landbruksrelatert virksomhet innenfor LNF-området.

Deltagelse i Kulturminneåret 2009. Her er det i alt vesentlig BNFs medlemsorganisasjoner som har vært i ilden og i samarbeid med kommunen arrangert en utfukt i hver av månedene i 2009.

Stengsler av eldre ferdselsveier og turveier. Et meget viktig arbeid er å legge til rette for gode forbindelse mellom boligområdene og marka og lett adgang til de grønne lungene i nærmiljøet. Likeledes bevaring og skånsomt vedlikehold av eksisterende turveier, stier, smett og løyper, også i Marka. Mange konkrete saker står her i kø.

Forskrift om hundehold i Bærum kommune. Denne er forhåpentligvis begravd.

Rullering av handlingsplan for friluftsanlegg. Dette gjaldt for året 2010, altså inneværende

år. BNF har gitt innspill for påfølgende år.

Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer. BNF, med flere, uttalte at et hovedpoeng er at planen må innlemmes i kommunens arealplan for å bli rettslig bindende og derved respekteres ved areal og byggesaksbehandling.

Både til bruk i forvaltningen og som identitetskaper for befolkningen må beskrivelsene av kjennetegn og særpreg ved kulturminnene og kulturmiljøene, inklusive de fem store sammenhengende kulturlandskapene, vektlegges og oppgraderes. Dette er et viktig underlag for de definerte innsatsområdene: Beva-

ring, synliggjøring og formidling, forvaltning og verdiskapning.

Planprogram for Kommunedelplan for kystsonene. Dette er en meget viktig plan all den stund det her mer enn noe annet sted i kommunen er tale om en meget begrenset ressurs som er meget ettertraktet.



Tidenes vervepremie i Naturvernforbundet!

Verv nye medlemmer og vinn tur for to med Hurtigrutens klimareise til Svalbard



Verv nye medlemmer og vinn en fantastisk 11-dagers tur med Hurtigrutens MS Fram. Reisen starter i Tromsø 29. mai og vil inneholde foredrag av kjente klimaforskere om klimasituasjonen. Du får også oppleve den vakre, men sårbare, naturen på nært hold gjennom daglige landinger.

BETINGELSER: De nye medlemmene må ha betalt medlemskontingenten for at du skal kunne bli med i trekningen av premien. Familiemedlemskap teller som ett nytt medlem selv om flere nye medlemmer blir vervet. Frist: Trekningen gjøres fredag 7. mai og vinneren vil bli kontaktet umiddelbart.

Jo flere du verver, jo større sjanse for å vinne!

SLIK KAN DU REGISTRERE VERVINGENE DINE:

- Fyll ut skjemaet på nettsiden www.naturvernforbundet.no/medlem (Klikk på "Jeg er blitt vervet av et eksisterende medlem i Naturvernforbundet" og fyll inn ververs navn).
- Send e-post til medlem@naturvern.no og oppgi den vervedes og ditt navn, adresse og medlemskategori.
- Ring på telefon 23 10 96 33.

EKSKLUSIVT MEDLEMSTILBUD: Som medlem får du 30 % rabatt* på klimareisen. Les mer om turen på www.hurtigruten.no. For mer informasjon og bestilling, kontakt Hurtigruten på telefon 810 30 000 eller e-post booking@hurtigruten.com. Ved bestilling oppgi kode NATUR. *Cruise only.

Bærums kystzone får en overordnet plan

Av Finn Otto Kvillum

Det er ikke lett for kommunen å finne steder for nye båtplasser uten å ødelegge verneverdier over og under vann. Snart fullt? Foto: Privat

Få deler av Bærum er under så sterkt press som kystsonen. Politikerne har derfor prisverdig nok bedt administrasjonen om å utarbeide et forslag til en kommunedelplan for kystsonen. I første omgang skal det vedtas et planprogram som vi har gitt vårt innspill til.

Kommunedelplanens hovedformål og utfordringer

Det kan være grunn til først å sitere hva kommunen selv sier om planens hovedformål og utfordringer i sitt forslag til kommunedelplanen:

”Kommunedelplanen for kystsonen i Bærum Kommune har som hovedformål å skape en helhetlig kommunal forvaltning som balanserer bruk og vern i kystsonen. Kystsonen innehar kvaliteter av stor verdi, særlig knyttet til natur-, friluftslivs- og rekreasjonsområdene. Dette er verdier en vil tilstrebe sikret og forbedret til glede for hele Bærums befolkning i dag og i fremtiden. En slik utvikling forutsetter et økt fokus på natur-, kulturminne- og rekreasjonsverdiene ved forvaltningen av kommunens kystsonerområder, samt en prioritering av disse (vår utheving) der en hensiktsmessig sambruk med andre interesser viser seg å være svært konfliktfylt og vanskelig å gjennomføre.”

Kystsonen allerede nærmest maksimalt utnyttet

Kystsonens naturkvaliteter er begrenset og ufornybare. Det er også en rekke kulturminner å verne. Vi må heller ikke glemme sjøfuglene. Snart er hver en vik og bukt okkupert av båtlivet, hvilket gjør det vanskeligere for sjøfugl og finne brukbare steder til rasting, hekking og næringssøk i sommerhalvåret. Og det er jo i båtsesongen at fuglebestandene reproducerer seg.

Det er beklagelig, men vi må nok se i øynene at Bærums kystsoner nærmest er maksimalt utnyttet om vi skal verne de verdiene som gjør at kystsonen fremdeles oppleves som et yndet rekreasjonsområde.

Kystsonen og befolkningsøkningen

Et av formålene med kystsonenplanen er altså at dens verdier også skal komme fremtidens befolkning

til gode. Men vi vet jo at Bærums befolkning står foran en betydelig økning og at vi i løpet av de neste 20 årene skal vi bli nesten 20 000 flere i Bærum. På lengre sikt skal vi bli betydelig flere. Da står vi mellom to valg: Enten legges det til rette for økt bruk av kystsonen i takt med befolkningsøkningen med en påfølgende rasering av verneverdiene eller det innføres betydelige restriksjoner på bruken av kystsonen. Begge deler er uønskede resultater av den ekspansive boligpolitikken som politikerne fører, uansett om det bygges konsentrert eller spredt. Det er et stort tankekor at politikerne ikke forstår, eller vil forstå, ringvirkningene av sin boligpolitikk.

Eksempel på en kystsoner under press

Et godt eksempel på det presset som kystsonen allerede er utsatt for er **Solvikbukta**, der man vil utvide bådhavnen inn mot land. Hvis dette blir gjennomført, vil en forekomst av ålegras bli redusert eller borte. Ålegrasområder er viktige for oppveksten av sjørret, samtidig som de er viktige næringsområder for mange fuglearter (også sjeldne).

I Solvikbukta har ornitologene observert hele 69 fuglearter.

Det er blitt stadig færre ålegras-lokaliteter langs Bærums kyst og i Norge for øvrig. Det er allment erkjent at sjøgressenes funksjoner, herunder ålegras, er viktige for kystøkosystemene. Sjøgress er et prioritert habitat i FNs Rio konvensjon og i EUs habitatdirektiv.

Solvikbukta er i kommunens miljøatlas registret som et viktig biologisk område i sjø. En utvidelse av båthavnen her vil også komme i konflikt med intensjonen bak opprettelsen av kommunens miljøatlas.

Oppsummering av våre innspill til planprogrammet

Vi ga uttrykk for at følgende må tas hensyn til når planprogrammet for kommunedelplan for kystsonen skal utformes:

- Vern av gjenværende natur-, kulturminne- og rekreasjonsverdier, inklusive fuglelivet, må

prioriteres fremfor bruk. Vernet må også omfatte de biologiske verdiene i sjøen.

- Om vi skal ta vare på de biologiske verdiene på land og i sjøen, fuglelivet, de geologiske verdiene, kulturminnene og legge til rette for et sjøbasert friluftsliv preget av mest mulig ro og harmoni, må det settes grenser for omfanget av bruken og utnyttelsen av kystsonen. Et av virkemidlene er å stoppe byggingen av nye båthavner og utvidelser av de eksisterende.
- Kommunedelplanen må få et juridisk bindende arealkart med bestemmelser og retningslinjer.
- Naturmangfoldloven og den nye plan- og bygningslovens (PBL) § 1-8 må stå sentralt i utformingen av kommunedelplan for kystsonen
- Vi støtter i prinsippet at kyststien gjennom kommunen skal være sammenhengende, men kun hvis dette ikke skader verneverdige naturverdier og kulturminner.
- Presset på badestrendene dreier seg normalt om noen få helger i løpet av sommeren og dette bør inngå i vurderingen av behovet. Mulighetene for utvidelse av badeplassene i Marka bør undersøkes.
- Med tanke på støy, ulykker, m.m. anbefales en hastighet på maks. 5 knop i de indre delene av fjorden.
- Områder for sjøbasert idrett må legges til steder der de ikke vil ødelegge for hekkende fugler.
- Områder vernet etter naturmangfoldloven må få buffersoner. Verneområdene må tydelig merkes i ytterkanten av verneområdenes buffersone. Kontroll av om vernet respekteres bør inngå i politiets kontrollrutiner på fjorden.
- Kommunen må kartlegge de marinbiologiske verdiene i Bærum for å ha grunnlagsma-



Fra Kalvøya. Bærum har fått en ny stor badestrand ytterst på Storøya, men ellers er det få nye steder å ta i bruk. Snart fullt?

Foto: Terje Jacobsen

teriale når arealbruksplaner utarbeides og vedtas. Dette vil være i overensstemmelse med Bærum kommunes Miljømelding 2007–2010.

- Vern av spesielle naturtyper som kalktørreng, kalkskog, strandeng og våtmark må inngå som del av kommunedelplan for kystsonen.
- Biologisk viktige områder i sjø som er registrert i kommunens miljøatlas må programfestes å bli regulert til spesialområder bevaring. Det samme gjelder biologisk viktige området på land som inngår i kystsonen.
- Vi støtter kommunens ønske om felles bryggeanlegg fremfor enkeltbrygger.
- Næringsbygg i kystsonen med tilhørende parkanlegg som allmennheten kan bruke, vil endre kystsonens opprinnelige uttrykk og kan bety tap av arter som hører kystsonen til.
- Ny service og handelsnæring må i tilfelle legges til områder som fra før av er bebygde.

- Det er absolutt nødvendig at kommunen kartlegger forurensningssituasjonen i Bærumsbasenget før eventuelt mudring og andre fysiske inngrep i sjøbunnen iverksettes.
- Det finnes gode indikasjoner på at støy fra båter og menneskelig aktivitet har forårsaket at noen sjøfuglarter viser sterk tilbake-

gang. Støykilder og støynivåer i kystsonen må kartlegges og nødvendige tiltak må gjennomføres slik at en ytterligere tilbakegang forhindres.

- Vi støtter kommunen i å få kartlagt behovet for mottaksanlegg for båtseptik utover det på Sandvika gjestebrygge.



Dette bildet fra Hundsund viser i forgrunnen de karakteristiske vekslende lagene med kalkstein og mørk skifer. Kystsonen inneholder flere steds egne plantearter som kommunen har et nasjonalt ansvar for å forvalte riktig. Foto: Kari Brodahl



NATURVERNFORBUNDET I BÆRUM

www.baerumsnatur.no

Av Zsuzsa Fey

NiBs hjemmesider finner man på www.baerumsnatur.no. På disse sidene kan man finne informasjon som oppdateres jevnlig, samt mer generell informasjon som ligger der permanent.

Informasjon som oppdateres fortløpende finnes under "Arrangementer/dugnader" og "Aktuelle saker i NiB". På sistnevnte side legger vi fortløpende ut NiBs høringsuttalelser og innspill. Etter hvert som sakene blir mindre aktuelle, blir de flyttet til "Tidligere saker". I mange tilfeller bruker NiB informasjonen som ligger under "Kildemateriell" ved utforming av høringsuttalelser og innspill.

Blant de mer permanente sidene finner vi "Kontakt oss", "Styre, valgkomité og revisor", "Vedtekter", "Årsmeldinger", "Statistikk", "Miljøvernprisen" osv.

Under "Biologisk mangfold i Bærum" kan man finne og laste ned rapporter som omtaler naturverdiene i Isi- og i Skui-området. Her finnes også en oversikt over vernede områder i Bærum.

Medlemsbladet vårt, "Nøttekråka", er tilgjengelig elektronisk på siden "Nøttekråka – vår budbringer". Det samme gjelder publikasjonen "Snarveier til trivsel – 150 grønne lunger i Bærum". Den finner man på siden "Grønne lunger i Bærum".

Vi anbefaler alle å ta en titt. God fornøyelse!

Folkets røst

– Intervju med fire medlemmer

Tekst og foto: Finn Hebbe Johnsrud

Nøttekråka har møtt fire av medlemmene i Naturvernforeningen i Bærum og stilt dem følgende spørsmål om deres forhold til NiB og naturvern:

1. Hvor lenge har Du vært medlem i NiB?
2. Hvorfor ble Du medlem?
3. Hva mener Du er den viktigste naturvernsaken lokalt/nasjonalt?
4. Hva synes Du om medlemsinformasjonen fra Naturvernforbundet? Er det for mye/lite?
5. Hva er det Du eventuelt savner av informasjon?



Hartvig Christie har vært medlem i ca 30 år. Han meldte seg inn fordi han er biolog og alltid har vært opptatt av naturvern. Den viktigste naturvernsaken lokalt/nasjonalt er for ham å ta vare på grøntområdene i Bærumsmarka og fjorden, å bevare naturtyper (habitater) og klimaet. Medlemsinformasjonen fra Naturvernforbundet er rimelig bra/tilstrekkelig.

Eva Marie Brekkestø har vært medlem i ca 10 år og ble medlem fordi hun alltid har vært engasjert i miljøspørsmål. Den viktigste naturvernsaken lokalt/nasjonalt for henne er transportsituasjonen Jar/Kolsåsbanen og i mot opprettelse av nødnett. Hun vil ta vare på villmarka og er mot luftspenn over Hardangerfjorden. Medlemsinformasjonen fra Naturvernforbundet er på papir. Hun vil heller ha informasjonen papirløst og på mail, og den skal være kort, fersk og informativ.



Bjørg Josefine Olsen Horne ble medlem for omtrent fire år siden fordi hun alltid har vært interessert i naturen. For henne er den viktigste naturvernsaken lokalt/nasjonalt å verne jordbruk/skogbruk og de grønne lungene, ta vare på skjønnheten i naturen og ikke bygge kraftlinjer i Hardanger. Man bør ta hensyn til estetikken i brubyggingen. Medlemsinformasjonen fra Naturvernforbundet er veldig bra og akkurat passe, sier hun.

Finn Erik Vinje har vært medlem i NiB i 10 år. Han ble medlem fordi han er allment natur- og miljøinteressert. Han ville være med å gi sin støtte til naturvernet, og så er han en gammel kjenning av Finn Otto (leder i NiB). For Vinje er den viktigste naturvernsaken markagrensa, og at vi tar vare på Tjersrudtjernet og Dælivannet. Bykjernen bør sperres for privatbiltrafikk og det er viktig med bedret utbygging av kollektivtrafikk og sykkelveier. Han er usikker på om vi skal ta ut olje fra Lofoten og Vesterålen. Medlemsinformasjonen fra Naturvernforbundet er bra nok. Men han savner artikler om dyreliv og hva med en artikkel om dyrelivet i og rundt på Tjersrudtjernet eller om Dyrenes hus?





Planten kjempebjørnekjeks underlegger seg ofte store områder hvor annen vegetasjon bukker under. Foto: Terje Sørensen

Bekjempelse av fremmede og uønskede plantearter

Av Terje Sørensen

Naturvernforbundet i Bærum (NiB) har i flere år hatt avtale med Bærum kommune om manuell bekjempelse av planten kjempebjørnekjeks. Oppdraget utføres på dugnadsbasis og er en kjærkommen inntektskilde for foreningen samtidig som vi kan bidra aktivt til å holde spredning og vekst i sjakk, og helst stoppe den. Men planten er meget gjenstridig!

Kjempebjørnekjeks er blant de arter som utgjør en trussel mot økosystemet. Den vokser kraftig og sprer seg lett. Har den først fått fotfeste, fortrenger den raskt andre arter. Den produserer store mengder frø som kan bli liggende i bakken og bevare spireevnen i mange år. I tillegg inneholder stengelen en saft som sammen med sollys kan føre til skader på huden. Man

må også unngå å få saft i øynene. Planten er storvokst og kan bli helt opp til 4 meter høy. Planten kommer opprinnelig fra Vest-Kaukasus og ble innført som prydplante i Norge på slutten av 1800 tallet.

Bærum kommune fulgte opp ønsket fra Direktoratet for naturforvaltning om å arbeide aktivt for å utrydde planten. Kommunen har gjennom flere år innhentet og katalogisert forekomster rundt om i Bærum ved hjelp fra publikum og organisasjoner som NiB. Selve bekjempelsen har vært utført delvis ved sprøyting (kommunens avtaler med sprøytefirmaer) og delvis ved manuelt arbeid.

NiB har stått for den manuelle delen av bekjempelsen, som i stor grad går ut på å benytte stikkspade og rotkutte hver plante noen cm. under bakkenivå. Som man forstår er dette en nitid jobb. En effektiv bekjempelse innebærer at denne prosessen må utføres flere ganger i løpet av sommeren. Første fase foretas fra slutten av mai og frem til St. Hans, annen fase skjer i første halvdel av juli og den tredje og avsluttende fasen i siste halvdel av august. I 2009 brukte NiBs medlemmer i alt 132 timer på dette arbeidet.

Vi begynner nå å se fruktene av arbeidet. Årets aksjon viste reduksjon i gjenveksten i flere av de områdene som vi har jobbet med gjennom flere år. Det blir spennende å se om denne tendensen fortsetter i 2010. Nå må det tilføyes at det stadig oppdages nye områder, så vi må nok regne med at det vil ta mange år før denne truende og uønskede inntrengeren er endelig nedkjempet i Bærum.

Et eksemplar av planten kjempebjørnekjeks som lever opp til navnet sitt. Foto: John Roseveare



Naturvernforbundet inviterer til

MILJØFESTIVAL 2010

Velkommen til politisk verksted,
fantastisk natur og oljekamp.

Lofoten 5. til 8.august!

www.naturvernforbundet.no/miljofestival



Norges
Naturvernforbund



Øverland Andelslandbruk

- 120 husholdninger
- Hel andel koster kr 3000 i 2009. (Pris for 2010 bestemmes i årsmøtet, som ikke har funnet sted når dette skrives.)
- 15 ulike grønnsaker, poteter, bær samt 30 urtesorter i urtehagen
- Økologisk dyrket
- Gartner Kurt har hovedansvar for vekstene
- Dialog mellom gartneren og andelshavere
- Selvhøsting
- Deling av avling og risiko
- Åpen økonomi
- Ca 10 mål dyrka mark, med to drivhustunneler
- Basert på tillit og felleskap
- Mer info / ny hjemmeside: <http://overlandel.origo.no/>

Øverland Andelslandbruk BA – Gamle Ringeriksvei 123 – 1356 Bekkestua – post@andelslandbruk.no

Du kan også lese om andelslandbruk på nettsiden www.andelslandbruk.no

B

Returadresse:
Naturvernforbundet i Bærum
Pb. 252
1319 Bekkestua

